

כבוד דעם אַנדענק פון די פיאָנערן און טוער פון דער „קדימה“

איז משך פון דער לאַנגיאַריקער עקזיסטענץ פון דער „קדימה“ זענען געווען פיל טוער, וועלכע האבן געווירמעט זייערע כוחות און אפגעגעבן צייט און ענערגיע אויף צו שטארקן און אנטוויקלן די אינסטיטוציע. פיל פון די דאזיקע טוער זענען שוין נישטאָ. זיי זענען אַוועק אין דער אייביקייט, אבער זייער אַנדענק איז געבליבן טייער ביי די, וועמען די „קדימה“ און דאָס יידישע קולטור־לעבן בכלל איז נאָענט, ווייל אַ זייער אומדערמידלעכער אַרבעט און איבערגעגעבנקייט וואָלט אונדזער היגע גייסטיקע לעבן אויסגעזען פיל, פיל אַרעמער.

צו די דאזיקע פאַרשטאַרבנע טוער געהערן: **יהושע ראַפלין** — איינער פון די גרינדער פון דער „קדימה“ און איר ערשטער פרעזידענט; **אַברהם סטאַן** — ערשטער וויצע־פרעזידענט פון „קדימה“; **נ. מאַשין** — איינער פון די „קדימה“־גרינדער; **ז. פרעס** — איינער פון די גרינדער פון „קדימה“ און אַ מיטגליד פון קאָמיטעט זינט 1912; **מ. און ה. טעפּט** — גרינדער פון „קדימה“ און קאָמיטעט־מיטגלידער זינט איר אַנטשטייאונג; **אהרן ניסן בר־כהן** — איבערגעגעבענער טוער פון „קדימה“ זינט איר אַנטשטייאונג, אַן אַפטער לעקטאָר אין „קדימה“ ביז זיין טויט אין 1934. אַ לערער פון באַרוף, האָט ער פיל אויפגעטאָן אויפן געביט פון פאַרשפרייטן דאָס יידישע און העברעאישע וואָרט אין מעל־בורן; **א. ניומאַרק** — אַ מאַלער און סקולפּטאָר, איבערגעגעבענער „קדימה“־טוער זינט איר אַנטשטייאונג; **משה גראַסבי** — אַ נדבן, וועמען אין אַ גרויסער מאָס האָט מען צו פאַרדאַנקט די איצטיקע „קדימה“־געביידע; **פנחס גאַלדהאַר** — ערשטער יידישער שרייבער אין אויסטראַ־ליע, פיאָנער פון יידישן געשריבענעם וואָרט אין אונדזער ישוב, אַפטער לעקטאָר אין „קדימה“ און מיטגליד פון „קדימה“־קאָמיטעט אין משך פון אַ ריי יאָרן; **יאַנקל גינטער** — פיאָנער פון יידישן טעאַטער אין מעלבורן, מיטגליד פון „קדימה“־קאָמיטעט אין משך פון אַ ריי יאָרן; **שלמה ווערטשהיים** — איבערגעגעבענער געזעלשאַפּטלעכער און ציוניסטישער עסקן, פרעזידענט פון „התחיה“ און „קדימה“ אין 1923; **אַרמור ראָזן** — געזעלשאַפּטלעכער עסקן, לאַנגיאַריקער אַקטיווער טוער פון „קדימה“־קאָמיטעט; **מאיר זעלמנער** — פרעזידענט פון „קדימה“ אין די יאָרן 1912 — 1916; **ד״ר אהרן פאַטקין** — אַ באַקאַנטע פּער־זענלעכקייט, וואָס האָט געהאַט גרויסע פאַרדינסטן ביים אַנטוויקלען דעם נאַציאָנאַלן באַווסטזיין פון היגע ישוב, פרעזידענט פון „קדימה“ אין די יאָרן 1927 און 1929; **משה יעדוואַבינסקי** — איבערגעגעבענער

„קדימה“־טוער, לאַנגיאַריקער קאָמיטעט־מיטגליד; **נחמן סוכאַוואַלסקי** — קולטור־טוער, מיטגליד פון „קדימה“־קאָמיטעט און ערשטער־לעקטאָר אין משך פון אייניקע יאָרן; **מ. האַניג** — לעקטאָר אין „קדימה“, אַ געוויסע צייט איר ערשטער־לעקטאָר; **בער י. ראָזען** — שרייבער, לעקטאָר און קולטור־טוער, מיטגליד פון „קדימה“־קאָמיטעט אין משך פון אַ ריי יאָרן; **אַברהם פּערל** — קולטור־טוער און לעקטאָר, לאַנגיאַריקער „קדימה“־טוער, מיטגליד פון קאָמיטעט, פרעזידענט פון „קדימה“ אין יאָר 1947; **הערש הויזדאָרף־הויז** — אַקטיווער טוער פון „קדימה“, לאַנג־יאַריקער מיטגליד פון קאָמיטעט זינט דער אַנטשטייאונג פון דער „קדימה“; **ד״ר מ. שאַליט** — איינער פון די „קדימה“־גרינדער, קולטור־טוער און לעקטאָר פון די ערשטע יאָרן פון דער „קדימה“־עקזיסטענץ; **בונם וואַרשאַווסקי** — שרייבער, לעקטאָר און קולטור־טוער, איבער־געגעבענער טוער פון „קדימה“ און איר לאַנגיאַריקער סעקרעטאַר; **ישראל שער** — איינער פון די טעטיקסטע און איבערגעגעבנסטע עסקנים און בויער פון דער „קדימה“, איר פרעזידענט אין די יאָרן 1934 און 1936; **נתן און שרה גינטער** — יידישע אַרטיסטן, וועלכע האָבן פיל געהאַלפן צו אַנטוויקלען דאָס היגע יידישע טעאַטער, נתן גינטער האָט געלאָזן דער „קדימה“ אַ גרעסערע סומע געלט אין זיין צוואה; **יצחק זעמעל** — קולטור־טוער און אַן איבערגעגעבענער „קדימה“־טוער, מיט־גליד פון קאָמיטעט אין משך פון אַ ריי יאָרן; **לייב זשאַבינסקי** — לערער און לעקטאָר, איבערגעגעבענער „קדימה“־טוער, באַזונדערס אין די 20־קער יאָרן; **אַלעק מאַשין** — קולטור־טוער און איבערגעגעבענער טוער פון „קדימה“ אין משך פון גאַר לאַנגע יאָרן, איר פרעזידענט אין די יאָרן 1941 און 1942; **מאַניע זאַכאַרין** — אַ לאַנגיאַריקער ערשטער־לעקטאָר פון דער „קדימה“, אַן איבערגעגעבענער טוערין פון דער אינסטיטוציע אין די 20־קער און 30־קער יאָרן; **ראַובן ראַטבערג** — איינער פון די גרינדער פון דער „קדימה“, אַן איבערגעגעבענער טוער פון דער אינסטיטוציע אין משך פון לאַנגע יאָרן און איר פרעזידענט אין 1938 און 1948; **משאַרל דיקי**, אהרן ניירענס, פנחס לאַטיקאָ — ערשטער־לעקטאָר פון „קדימה“ אין משך פון אַ ריי יאָרן.

די אויבן־אויסגערעכנטע טוער און פיל אַנדערע האָבן אויף פאַר־שידענע אופנים מיטגעווירקט און געהאַלפן צו דער אַנטוויקלונג פון דער „קדימה“. זיי האָבן דערמעגלעכט איר עקזיסטענץ אין משך פון העכער אַ האַלבן יאָרהונדערט. אַן זיי וואָלט די אינסטיטוציע, מיט וועלכער יידיש מעלבורן איז שטאַלץ, אינגאַנצן נישט עקזיסטירט אַדער נישט געקאַנט דערגרייכן דאָס, וואָס זי האָט דערגרייכט.

כבוד זייער אַנדענק!